

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/37/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5119202253
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Varga
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5119202253.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Erika Vargu a členov senátu - sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Róberta Urbana, v spore žalobcu: U. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom R., U. XXXX/XX, proti žalovanému: ZA Development s.r.o., so sídlom Žilina, Tvrdeho 783/4, IČO: 506 163 31, právne zastúpenému spoločnosťou Múdry & Mináriková, advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Trenčín, Palackého 6403, o zaplatenie 108.210,61 eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalobcu a odvolania žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 32C/19/2019-615 zo dňa 26. júla 2021, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Strany sporu **n e m a j ú** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd (ďalej v texte aj súd prvej inštancie) uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 49.511,26 eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 16.549,39 eur od 20.07.2017 do 30.07.2017 a úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 49.511,26 eur do zaplatenia. Vo zvyšku uplatnenej istiny a úroku z omeškania okresný súd žalobu zamietol.

2. Východiskovo za nesporné súd prvej inštancie považoval, že dňa 18.01.2017 žalobca v postavení predávajúceho a žalovaný v postavení kupujúceho uzatvorili kúpnu zmluvu, predmetom ktorej boli nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX pre kat. úz. R. a to parc. č. 2104 - zast. plochy a nádvorie o výmere 350 m², parc. č. 2105/1 - záhrady o výmere 461 m² a parc. č. 2105/2 - záhrady o výmere 35 m². Kúpna cena a jej splatnosť bola dohodnutá v čl. 5 a to v celkovej výške 375.000 eur, splatnosť ktorej sumy bola dohodnutá spôsobom upraveným v bodoch 5.2.1 až 5.2.4 predmetnej zmluvy. Časť kúpnej ceny, ktorej výška a splatnosť bola uvedená v čl. 5.2.1 a 5.2.4 bola žalovaným uhradená spôsobom uvedeným v označených článkoch. Predmetom žaloby bolo zaplatenie zvyšnej časti kúpnej ceny vo výške 72.500 eur podľa dojednaní uvedených v bode 5.2.2 zmluvy a 50.000 eur podľa dojednaní uvedených v bode 5.2.3 zmluvy (obe/dotknuté ustanovenia zmluvy citované v napadnutom rozsudku).

3. V rozoberanej spojitosti okresný súd argumentoval, že v zmysle dojednaní uvedených v bode 5.2.2 zmluvy k splatnosti tejto časti kúpnej ceny došlo dňa 19.07.2017, nakoľko k uzatvoreniu rezervačnej zmluvy nedošlo do 6 mesiacov od uzatvorenia kúpnej zmluvy, t.j. do 18.07.2017. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že pred splatnosťou uvedenej časti kúpnej ceny bol žalovanému dňa 10.07.2017 doručený súdnym exekútorom príkaz na začatie exekúcie, ktorým súdny exekútor žalovanému ako dlžníkovi povinného (žalobcu) prikázal, aby nevyplatil povinnému sumu jeho nároku do výšky vymáhané nároku, do dňa vydania príkazu na začatie exekúcie v sume 55.950,61 eur. Uvedeným

dňom žalobca ako povinný stratil právo na vyplatenie pohľadávky od žalovaného v tejto časti a žalovaný ako dlžník povinného bol povinný uvedenú sumu u seba podržať a to až do času doručenia exekučného príkazu. Zostávajúcu (nepostihnutú príkazom na začatie exekúcie) časť zo sumy 72.500 eur vo výške 16.549,39 eur, bol žalovaný povinný vyplatiť v lehote splatnosti, t.j. 19.07.2017. Okresný súd mal preukázané, že zostávajúcu časť žalovaný poukázal žalobcovi na účet uvedený v zmluve dňa 28.07.2017 (pripísaná dňa 31.07.2017) a týmto dňom v zmysle ust. § 567 ods. 2 OZ bol dlh žalovaného v uvedenej časti splnený.

4. Následne, na základe exekučného príkazu zo dňa 24.05.2018 žalovaný poukázal sumu uvedenú v exekučnom príkaze vo výške 56.439,35 eur, t.j. o sumu 488,74 eur viac, ako pripadala na zaplatenie zostatku časti kúpnej ceny podľa bodu 5.2.2 zmluvy, na účet uvedený súdnym exekútorom v exekučnom príkaze, čím podľa názoru okresného súdu, splnil uloženú povinnosť a zároveň sa zbavil povinnosti voči žalobcovi tým, že vyplatil pohľadávku oprávneného voči žalobcovi ako povinnému v predmetnej exekúcii, v dôsledku čoho bola exekúcia ukončená a zároveň došlo aj k splneniu dlhu celej časti kúpnej ceny dojednanej v bode 5.2.2 zmluvy (po započítaní zaplatenej sumy 16.549,33 eur) a v sume 488,74 eur v časti kúpnej ceny podľa bodu 5.2.3. Súd prvej inštancie uzavrel, že v tejto časti žalovaný nebol v omeškaní s plnením peňažného dlhu, keďže v zmysle príkazu na začatie exekúcie (doručeného pred splatnosťou), bol povinný túto časť žalobcovi nevyplatiť. Plnením v sume 488,74 eur zároveň uhradil časť kúpnej ceny podľa bodu 5.2.3 zmluvy pred jej splatnosťou.

5. Okresný súd tu osobitne poukázal na prostriedky procesného útoku žalobcu, ktoré sa takmer všetky týkali námietok voči nezákonnému a nesprávnemu postupu exekučného súdu a súdneho exekútora v predmetnom exekučnom konaní, pričom zdôraznil, že v danom konaní nie je oprávnený preskúmať zákonnosť exekučného konania, ani postup súdneho exekútora a priebeh samotnej exekúcie. Z uvedeného dôvodu nevykonal dokazovanie oboznámením s listinnými dôkaznými prostriedkami predloženými žalobcom týkajúcich sa exekučného konania a oboznamovaním s celým exekučným spisom, okrem tých ktoré mali právny význam pre rozhodnutie veci. Za právne významné totiž považoval, že proti žalobcovi ako povinnému bolo od 29.06.2017 vedené exekučné konanie, v rámci ktorého bola žalovanému uložená povinnosť nevyplatiť povinnému - žalobcovi sumu nároku povinného do výšky vymáhaného nároku, bol mu doručенý exekučný príkaz na vykonanie exekúcie prikázaním pohľadávky, ktorú mal povinný - žalobca voči žalovanému ako jeho dlžníkovi a žalovaný do výšky vymáhaného nároku nárok oprávneného v exekúcii uhradil na účet súdneho exekútora, tak ako mu bolo uložené predmetným exekučným príkazom.

6. Pokiaľ ide o dojednanie v bode 5.2.3 zmluvy o zaplatení časti kúpnej ceny vo výške 50.000, okresný súd posúdil ho v zmysle § 36 ods. 2 OZ ako dojednanie o splatnosti časti kúpnej ceny s odkladacou podmienkou splatnosti, v prípade ak nastanú skutočnosti uvedené vo vete druhej uvedeného bodu/odseku, a teda posunutie splatnosti až do času dojednaného v tomto zmluvnom ustanovení. Splatnosť podľa vety prvej uvedeného ustanovenia pripadla na 25.01.2019 (5 pracovných dní po uplynutí 2 rokov od právoplatnosti rozhodnutia o povolení vkladu vlastníckeho práva v prospech kupujúceho).

7. Okresný súd mal za preukázané, že pred uvedenou splatnosťou boli na Okresnom súde Žilina podané dve žaloby tretej osoby - žalobcu G. A., dňa 07.02.2017 o určenie vlastníckeho práva a dňa 08.08.2017 proti žalovanému, vedená pod sp. zn. 14C/33/2017 o neúčinnosť právneho úkonu (body 35 a 36 napadnutého rozsudku). Obe konania v dôsledku späťvzatia žaloby pred začatím prvého pojednávania boli zo strany žalobcu - tretej osoby vzaté späť ešte pred splatnosťou predpokladanou v prvej vete zmluvného dojednania 5.2.3 zmluvy, t.j. pred 25.01.2019 a aj okresným súdom boli v tejto lehote zastavené. Konanie o žalobe vedené pod sp. zn. 27C/10/2017 bolo na základe späťvzatia zo dňa 09.07.2018 zastavené dňa 05.09.2018. V dôsledku odvolania právoplatnosť nadobudlo až dňa 14.02.2020, t.j. po splatnosti predpokladanej v prvej vete zmluvného dojednania v ods. 5.2.3 a tým, že došlo k naplneniu podmienok uvedených v druhej vete zmluvného dojednania, nastala splatná časť kúpnej ceny až deň po právoplatnom skončení súdneho konania, t.j. 15.02.2020.

8. Súd prvej inštancie konštatoval, že podanie dovolania žalobcom proti potvrdzujúcemu rozhodnutiu krajského súdu o zastavení konania nemá vplyv na právoplatnosť predmetného konania a nestotožnil sa s názorom žalovaného, že týmto je naďalej spochybnené jeho vlastnícke právo, keď odloženie splatnosti bolo viazané na právoplatné skončenie konania. Žalovaný sa preto tým, že nezaplatil v lehote splatnosti sumu 49.511,26 eur (po odpočítaní sumy 488,74 eur, ktorú zaplatil v rámci exekučného konania) sa dostal do omeškania s plnením dlhu v uvedenej časti odo dňa nasledujúceho po splatnosti, t.j. odo dňa 16.2.2020.

9. Na hmotnoprávnu námietku (kompenzácia nároku na náhradu škody) vznesenú žalovaným v rámci procesnej obrany doručenej súdu dňa 22.07.2021 okresný súd s poukazom na ust. § 153 ods. 2 CSP neprihliadal, vzhľadom na neuplatnenie tohto prostriedku včas. Poukázal na skutočnosť, že v súlade s § 167 CSP boli strany poučené o sudcovskej koncentrácii konania a žalovaný neuviedol žiadne relevantné dôvody, ktoré by mu bránili tento prostriedok procesnej obrany predložiť skôr. Dodal, že žalovanému zostáva možnosť uplatniť predmetný nárok v samostatnom konaní.

10. V časti žaloby o zaplatenie sumy 2.260 eur súd prvej inštancie dospel k záveru, že nie je preukázaný vznik záväzkovo-právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným, od ktorého žalobca odvíjal uplatnený nárok - dohodu o vypracovaní projektovej dokumentácie k realizácii napojenia inžinierskych sietí zo dňa 30.11.2016.

11. Navyše, súčasťou kúpnej zmluvy podľa bodu 6.3 bol aj bezodplatný prevod celého projektu vrátane projektovej dokumentácie, ktorá bola podkladom pre vydanie stavebného povolenia. Žalobca v konaní nepreukázal osobitnú dohodu o dodaní projektovej dokumentácie parovoľu po uzatvorení predmetnej kúpnej zmluvy, keď navyše sám poukázal na dohodu zo dňa 30.11.2016, teda ešte pred uzatvorením kúpnej zmluvy. Skutočnosť, že zo strany projektanta mu bola dňa 28.06.2017 vyfakturovaná predmetná suma za vypracovanie projektovej dokumentácie, ktorá podľa údajov uvedených na faktúre bola v apríli 2017 vyfakturovaná predmetná suma za vypracovanie projektovej dokumentácie, ktorá podľa údajov uvedených na faktúre bola v apríli 2017 odovzdaná novému investorovi, uzatvorenie takejto dohody samo o sebe nepreukazuje, keď zároveň žalobca vyfakturoval žalovanému túto sumu dňa 06.06.2017, teda ešte pred samotnou faktúrou a lehotou jej splatnosti, ktorou projektant fakturoval žalobcovi, žalobca ani nepreukázal, že uvedenú faktúru zaplatil.

12. Okresný súd žalobcovi priznal aj úrok z omeškania vo výške 5 % ročne v časti, v ktorej bol žalovaný v omeškaní s plnením peňažného dlhu a to v súlade s ust. § 3 Vyhl. MS SR 87/1995 Z.z. Vo zvyšnej uplatnenej časti žalovaný nebol v omeškaní s plnením peňažného dlhu, nedôvodným bolo tiež uplatnenie úroku z omeškania v rozsahu, ktorý prekračoval kogentne stanovenú hranicu úrokov z omeškania stanovenú v § 3 NV SR č. 87/1995 Z.z.

13. O trovách konania rozhodol okresný súd podľa ust. § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalobca si podanou žalobou uplatňoval nárok vo výške 108.210,61 eur so špecifickými úrokmi z omeškania, ktoré vo finančnom vyjadrení ku dňu rozhodovania súdu predstavujú sumu 28.820,96 eur, teda celkovo požadoval sumu 137.031,57 eur, pričom okresný súd mu priznal sumu 49.511,26 eur a úrok z omeškania 3.599,23 eur, t.j. celkovo 53.110,49 eur. Pri percentuálnom vyjadrení úspechu žalobca mal úspech 38,76 %, jeho neúspech predstavuje 61,24 eur, čo je úspech žalovaného. Neúspech žalobcu 61,24 % predstavuje úspech žalovaného, jeho čistý úspech predstavuje 22,48 eur, v uvedenom rozsahu preto priznal okresný súd žalovanému nárok na náhradu trov konania.

14. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalobca aj žalovaný.

15. Žalobca žiadal napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušiť a priznať mu nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

16. Uviedol, že okresný súd jednoznačne pochybil, keď svojvoľne predĺžil lehotu na podanie vyjadrenia po uplynutí lehoty na podanie vyjadrenia pre žalovaného s odvolaním sa na princíp všeobecnej spravodlivosti, pričom ani v náhradnej lehote do 10.06.2019 nebolo vyjadrenie žalovaného k žalobe súdu doručené. Domnieval sa, že týmto postupom súdu bolo porušené jeho právo na spravodlivý súdny proces a bolo mu odobraté právo na súdnu ochranu, keď okresný súd na jednej strane zvýhodnil žalovaného v podobe predĺženia lehoty a na druhej strane znevýhodnil postavenie žalobcu v podobe nedoručovania podaní žalovaného, z ktorých súd pri svojom rozhodnutí vychádzal. V tejto súvislosti žalobca namietal i rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka o predĺžení lehoty, ktoré považoval za nezákonné, keď sa domnieval, že bolo vydané bez poverenia sudcu. Podľa názoru žalobcu, sa žalovaný vyjadril až po uplynutí lehoty na vyjadrenie (aj po uplynutí už predĺženej lehoty), a preto mal súd postupovať podľa § 153 CSP v spojení s § 273 CSP.

17. Žalobca opakovane poukázal na exekúciu vedenú súdnym exekútorom JUDr. Pírym, ktorú považoval za nezákonnú, pričom v rozpore so zásadou rovnosti zbraní sporových strán okresný súd vykonával len dôkazy navrhnuté žalovaným a žiadny z navrhnutých dôkazov žalobcom, ktorými namietal uspokojenie pohľadávky v rámci exekúcie, neboli vykonané. Taktiež podľa názoru žalobcu žalovaný nepreukázal, že záväzok, ktorý mal žalobca voči G. A., bol v rámci exekučného konania uspokojený práve žalovaným,

nakoľko G. A. aj po údajnej úhrade v ČR nepodal návrh na zastavenie exekúcie pre vymoženie, a ani súd návrhu povinného na zastavenie exekúcie nevyhoviel.

18. Vo vzťahu k projektovej dokumentácii odvolateľ namietal, že táto bola žalovaným prevzatá priamo od spoločnosti MA.AT.SK s.r.o., bez jeho súhlasu.

19. Žalovaným v odvolaní navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu v prvom a treťom výroku zmenil tak, že žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietne a žalovanému prizná nárok na náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia v rozsahu 100 % alternatívne, aby vec vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie, v rámci ktorého dôjde k riadnemu prejednaniu hmotnoprávnej námietky.

20. Žalovaný sa nestotožnil s tvrdením okresného súdu o tom, že splatnosť časti kúpnej ceny nastala dňa 15.02.2020 a to najmä z dôvodu, že na predmetnom liste vlastníctva bola ešte do júla 2020 evidovaná poznámka o prebiehajúcom súdnom konaní a pred výmazom poznámky z listu vlastníctva podal žalobca v dotknutom konaní dovolanie. Aj napriek tomu, že okresný súd v napadnutom rozsudku uvádza, že poznámka má len informatívny a nie priamo obmedzujúci účinok, ide o nástroj na informovanie verejnosti o skutočnostiach vzťahujúcich sa na nehnuteľnosť alebo o práve k nehnuteľnosti, podľa názoru žalovaného okresný súd týmto potvrdil dôležitosť poznámky vyskytujúcej sa na LV, a jej význam mal zhodnotiť v rozpore s týmto tvrdením. Žalovaný sa domnieval, že bolo potrebné brať na zreteľ, že žalovaný nebol účastníkom v dotknutom súdnom konaní, tzn. že mu neboli doručované žiadne písomnosti tohto konania sa týkajúce. Aby mohlo dôjsť k výmazu poznámky z listu vlastníctva, žalovaný potreboval relevantnú listinu preukazujúcu, že konanie bolo právoplatne ukončené. Žalobca na výzvy na predloženie informácií o stave konania a predložení dôležitých listinných dôkazov nijakým relevantným spôsobom nezareagoval. Jediný „dôkaz“ predložený žalobcom, ktorý mal preukazovať skutočnosť, že nastala splatnosť časti kúpnej ceny, bolo uznesenie okresného súdu bez vyznačenia právoplatnosti - t.j. uznesenie, proti ktorému sám žalobca podal odvolanie. Domnieval sa, že cieľom žalobcu bolo škodiť žalovanému, keďže vedel, že zápis poznámky na liste vlastníctva ho obmedzuje na jeho podnikateľskej činnosti, čím mu vznikajú nemalé škody, ktoré mali byť predmetom jeho hmotnoprávnej námietky. Žalovaný poukázal na to, že usetriť právoplatnosť rozhodnutia iným spôsobom by zo strany žalovaného vyžadovalo dennodenné zasielanie žiadosti o sprístupnenie informácií na príslušný súd, pričom takýto postup by žalovaný vnímal voči súdu ako šikanózný.

21. Z uvedeného dôvodu sa žalovanému javilo ako logické a správne viazať splatnosť časti kúpnej ceny (v prípade, ak by nebolo v tejto veci podané dovolanie) až na výmaz poznámky z listu vlastníctva, keďže táto nepriamo obmedzuje a sponchybňuje vlastnícke právo vlastníka nehnuteľnosti. Poznámka bola vymazaná až v júli 2020, avšak medzičasom sa žalovaný dozvedel, že žalobca podal dňa 24.03.2020 (pred výmazom poznámky) dovolanie, a to proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline, ktorým bolo potvrdené uznesenie okresného súdu o zastavení súdneho konania. Táto skutočnosť, podľa názoru žalovaného, preukazuje nekalé úmysly žalobcu a žalovaný bol presvedčený, že akékoľvek konanie o určenie vlastníckeho práva, je spôsobilé vyvolať následky uvedené v bode 5.2.3 kúpnej zmluvy (t.j. spôsobiť posun splatnosti tejto časti kúpnej ceny). Žalovaný poukázal, že cieľom zakotvenia ustanovenia 5.2.3 do zmluvy bolo, aby v prípade akýchkoľvek pochybností o vlastníckom práve žalobcu (a teda aj o vlastníckom práve žalovaného) sa žalobca nemohol domáhať úhrady časti kúpnej ceny až do času, kým by prestal vykonávať akékoľvek úkony smerujúce k takémuto sponchybňovaniu.

22. V súvislosti s okresným súdom neuznanou hmotnoprávnou námietkou žalovaný vytýkal, že jej uplatnenie nebolo možné a ani právne správne vnímať ako prietah v konaní. Pripomenul, že žaloba bola súdu doručená dňa 26.02.2019. V nadväznosti na výzvu súdu žalovaný zaslal svoje prvé vyjadrenie k žalobe zo dňa 10.06.2019, po ďalšej výzve zaslal dňa 12.09.2019 svoje ďalšie vyjadrenie (dupliku). Už dňa 14.03.2019 (t.j. pred tým, ako súd zaslal žalovanému výzvu na vyjadrenie) bola súdu doručená zmena žaloby navrhnutá žalobcom, týkajúca sa práve tej časti kúpnej ceny, ktorá má byť predmetom hmotnoprávnej námietky. O zmene žaloby sa žalovaný dozvedel až 17.01.2020, pričom nové znenie žaloby nebolo súčasťou výzvy súdu na vyjadrenie, aj keď v tom čase už jej súčasťou mohlo byť a malo. Navyše žalovaný poukázal, že v tom čase nemal ani len možnosť hmotnoprávnou námietkou uplatniť, keďže škoda spôsobená výkonom práva žalobcu, mu vznikla až v máji 2021. Za nevyhnutné považoval podotknúť, že pokiaľ by prvé pojednávanie vo veci samej bolo nariadené už napr. v roku 2019, žaloba by bola v celom rozsahu zamietnutá (keďže konajúci súd ustálil, že splatnosť jedinej časti nároku, ktorú žalobcovi priznal, nastala až v roku 2020 - bez ohľadu na názor žalovaného, že splatnosť doposiaľ nenastala). Doplnil, že je na úvahe súdu, či sudcovskú koncentráciu konania v konkrétnom prípade uplatní alebo nie, t.j. ide o oprávnenie súdu, nie o povinnosť jej aplikovania. Taktiež bol presvedčený o tom, že súd nesprávnym procesným postupom (zdĺhavé nariadenie pojednávania, neumožnenie

uplatnenia hmotnoprávnej námietky) znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

23. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že konanie vedené pod sp. zn. 27C/10/2017, ktoré inicioval G. A., bolo účelové s cieľom čo najviac oddialiť splatnosť pohľadávky vo výške 50.000 eur, ktorú mal žalobca voči žalovanému. Za absolútne bezpredmetnú považoval námietku žalovaného o nedostatku informácií v súvislosti so zapísanou poznámkou na LV č. XXXX o prebiehajúcom konaní sp. zn. 27C/10/2017, keďže žalovaný bol v priamej komunikácii so žalovaným, a teda rokovanie prebiehalo aj ohľadne žalobného nároku v konaní sp. zn. 27C/10/2017. Z uvedeného považoval žalobca za zrejmé, že žalovaný mal možnosť zistiť stav konania od G. A., s ktorým spolupracoval, a s ktorým viedol mimosúdne rokovanie aj ohľadne ich vzájomných pohľadávok voči žalobcovi. Skutočnosť, že bolo podané dovolanie, nebráni tomu, aby bola suma 50.000 eur zo strany žalovaného žalobcovi uhradená, nakoľko dovolanie nespochybňuje ani vlastníctvo žalovaného ani žalobcu, ale žalobca dovolaním namietal dvojité identity G. A., kedy boli vo veci vydané dve opravné uznesenia, kedy každé jedno obsahovalo osobu G. A. s iným dátumom narodenia, čo vnáša pochybnosti o identite žalobcu v tomto konaní.

24. K uplatneniu hmotnoprávnej námietky žalobca uviedol, že žalovaný vo svojom podaní nešpecifikoval v čom mala škoda spočívať a v závere podania mal uviesť, že pomocou rozsiahleho a komplexného dokazovania je žalovaný pripravený preukázať oprávnenosť nároku voči žalobcovi. Žalovaným vymenované dôkazy však súdu neboli zaslané spolu s vyjadrením a hoci nimi žalovaný musel disponovať už skôr, neboli počas celého konania predložené. Ak mal žalovaný vedomosť, že mu konaním žalobcu vzniká škoda, mal kompenzačnú námietku uplatniť už skôr a nie 4 dni pred pojednávaním a to presne v takom rozsahu, v akom bola žalovanému priznaná pohľadávka súdnym rozhodnutím.

25. Žalovaný napriek tomu, že v odvolaní namietal prietahy v konaní, sťažnosť na prietahy v konaní, ani žiadne iné podanie, ktorým by sa dožadoval, aby súd vytýčil termín pojednávania, sa v spise nenachádza.

26. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že napriek „nezmyselnosti žalobcovej argumentácie“ považuje za potrebné oznámiť, že žiadosť o predĺženie lehoty bola zaslaná na súd dňa 24.05.2021, teda riadne a včas pred uplynutím lehoty na podanie vyjadrenia, pričom žiadosť bola súdu zasielaná z objektívnych príčin - z dôvodu záujmu o prípravu komplexnej a kvalitnej odpovede a taktiež z dôvodu, že právny zástupca žalovaného, v tom čase menil výkon spôsobu advokácie a od 01.06.2019 začal vykonávať advokáciu ako advokát aj inej spoločnosti s ručením obmedzením. Bol presvedčený, že okresný súd postupoval správne, vzhľadom na sudcovský charakter tejto lehoty. V súvislosti s právom žalobcu na spravodlivý súdny proces, aj v doručovaní podania žalovaného dňa 21.09.2021, a teda, že v deň pojednávania nebola zachovaná päťdňová lehota na prípravu na pojednávanie, žalovaný uvádza, že napriek tomu, že súd mohol na toto podanie prihliadnuť, rozhodol sa, že na toto podanie neprihliadne, a táto skutočnosť je uvedená aj v odôvodnení rozsudku. Domnieval sa, že akékoľvek vyjadrenia žalobcu týkajúce sa doručovania písomnosti žalobcovi súdom, či predĺženia sudcovskej lehoty, nemajú na právny a skutkový stav konania žiadny vplyv.

27. Žalovaný v súvislosti s ďalšími odvolacími námietkami žalobcu uviedol, že jednoznačne preukázal a dôkaznými prostriedkami podložil skutočnosť, že sumu, ktorú si žalobca nárokoval v konaní, uhradil na účet súdneho exekútora a to na základe exekučného príkazu. Povinnosťou žalovaného pritom nebolo a nie je skúmať oprávnenosť exekúcie a nemá vedomosť o tom, aké kroky žalobca viedol smerujúc k zastaveniu exekúcií.

28. Z písomného vyjadrenia žalobcu k vyjadreniu žalovaného vyplýva opakované namietanie postupu vyššej súdnej úradníčky v konaní a postup Mgr. O. O. v exekučnom konaní. Podľa názoru žalobcu by vyjadrenie Mgr. O. O. aj „S. G. vrtalo v hlave“, keď celé konanie či už súdu alebo žalovaného považoval za vopred premyslený podvod, aby žalovaný žalobcovi nevyplatil žiadnu čiastku.

29. Žalovaný v písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalobcu poukázal, že žalobca sa opätovne pokúša prostredníctvom vlastných vykonávaných úvah a domniek vyvolať zdanie, že je obeťou rozsiahleho komplotu, na ktorom sa mali podieľať žalovaný, jeho právny nástupca, exekútor, sudkyňa okresného súdu, G. A. a ďalšie osoby, napriek mnohým dôkazom, ktoré svedčia o opaku.

30. Zapísaná poznámka na LV z podnetu veriteľa žalobcu menom G. A. zabránila úverovému financovaniu projektu žalovaného, ako aj v súčasnosti bežnému spôsobu financovania podobných projektov formou predpredaja bytov a nebytových priestorov. S ohľadom na značné škody, ktoré

žalovanému existencia poznámky spôsobovala sa tento rozhodol iniciovať rokovania s veriteľom žalobcu (po tom, čo žalobca túto skutočnosť odmietol riešiť a prevziať za ňu zodpovednosť, aj keď ju spôsobil ignorovaním právoplatného rozsudku vydaného v ČR), s ktorým sa napokon (po objasnení všetkých skutočností a vysvetlení toho, že žalovaný nebol nijakým spôsobom zaangažovaný do snahy žalobcu zbaviť sa majetku a znemožniť tak veriteľovi žalobcu výkon právoplatného a vykonateľného rozhodnutia) dohodli na zastavení oboch súdnych konaní súvisiacich s predmetnou nehnuteľnosťou a výmaze poznámky z listu vlastníctva.

31. Následne žalovaný v súvislosti s námietkou žalobcu týkajúcou sa hmotnoprávnej námietky žalovaného, poukázal na svoje podanie zo dňa 22.07.2021, kde presne uviedol, akým konaním žalobcu mu vznikla škoda, a to, okrem iného, aj tým, že konaniu žalobcu je možné pričítať priamu príčinnú súvislosť so významným znížením tržieb z predaja bytov v bytovom dome, pričom táto škoda viacnásobne prevyšuje sumu nároku žalobcu, do výšky ktorej ju navrhuje započítať (t.j. výrazne prevyšuje 49.511,26 eur). Táto redukcia tržieb bola okrem iného spôsobená tým, že v záujme zabezpečenia prostriedkov na výstavbu bytového domu bol žalovaný nútený, pred samotným začatím výstavby, dojednať predaj časti priestorov nevýhodnejšie, nakoľko nemal inú možnosť financovania výstavby bytového domu. Žalobcovým úmyselným konaním bolo zároveň spôsobené zdržanie výstavby a kolaudačného konania, čo taktiež spôsobilo nemalú škodu. Táto škoda žalovaného mala vzniknúť kumuláciou jednotlivých konaní žalobcu, kedy bol žalovaný nútený uzatvoriť pre neho nevýhodnú kúpnu zmluvu, avšak bez uzatvorenia tejto kúpnej zmluvy by žalovaný nemal možnosť pokračovať a realizovať svoje podnikateľské aktivity. K uzatvoreniu kúpnej zmluvy došlo až v roku 2021, a z toho dôvodu nebolo možné, aby žalovaný uplatnil hmotnoprávnu námietku skôr.

32. Žalobca v písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného zo dňa 07.01.2022 požiadal súd, aby mu žiadne vyjadrenie žalovanej strany už nedoručoval a aby bez prieťahov vydal rozhodnutie. Žiadal odvolací súd, aby nebola zneužitá slabšia strana a aby jeho žalobe v celom rozsahu vyhovel z dôvodu, že žalovaný okrem „slov“ odvolaciemu súdu nedoložil žiadne dôkazy.

33. K podanému vyjadreniu žalobcu sa písomne vyjadril v duplike žalovaný. Uviedol, že replika žalobcu a tvrdenia v nej obsiahnuté nemajú a nemôžu mať žiaden vplyv na jeho výsledok a ani nie sú akokoľvek relevantné a podstatné pre ďalší priebeh konania. Cieľom žalovaného nie je súťaž so žalobcom o to, kto vykoná vo veci viac úkonov, ale žalovaný má záujem na spravodlivom a hospodárnom vyriešení tohto sporu.

34. Žalobca v písomnom vyjadrení zo dňa 07.02.2022 poukázal na to, že napriek jeho žiadosti, aby mu súd už viac nedoručoval ďalšie vyjadrenie žalovaného, tak mu ho tento doručil. Uviedol, že žalovaný sa neustále vyjadruje ku konaniam, ktoré nie sú predmetom súdneho konania v tomto spore, a to exekučné konanie v Českej republike, k identite G. A. a k advokátskej komore.

35. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie podali subjektívne legitimované strany sporu (§ 359 CSP), v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal vec v rozsahu danom v ustanovení § 379 CSP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

36. Primárne je potrebné v celom rozsahu odmietnuť tvrdenia o porušení práva (oboch sporových strán) na spravodlivý súdny proces. Súd prvej inštancie totiž z dostatočne zisteného skutkového stavu vyvodil správne skutkové a právne závery, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, ktoré podrobne odôvodnil v súlade s požiadavkami uvedenými v ust. § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku (§ 387 ods. 2 CSP), v podrobnostiach naň poukazuje a na zdôraznenie jeho správnosti len dodáva, že žalobca nedôvodne akcentuje okolnosti, za ktorých bol žalovaný v konaní vyzvaný na vyjadrenie sa k žalobe a (za ktorých) mu bola lehota na vyjadrenie predĺžená uznesením okresného súdu č.k. 32C/19/2019-53 zo dňa 28.05.2019. Žalobca nedostatok vidí nielen v predĺžení lehoty na vyjadrenie k žalobe, ale i v skutočnosti, že uznesenie, ktorým bola žalovanému určená nová lehota bolo vydané vyššou súdnou úradníčkou.

37. Krajský súd tu poznamenáva, že dňa 26.02.19 bola na Okresný súd Žilina doručená žaloba. Uznesením Okresného súdu Žilina č.k. 32C/19/2019-48 zo dňa 14.05.2019 bol žalovaný vyzvaný, aby sa v lehote 10 dní od doručenia tohto uznesenia písomne vyjadril k žalobe. Uvedené uznesenie si žalovaný prevzal dňa 15.05.2019 (doručenka č.l. 50a spisu). Žalovaný v lehote určenej mu súdom požiadal o predĺženie lehoty na vyjadrenie s odôvodnením jeho záujmu o prípravu komplexnej a kvalitnej

odpovede a z dôvodu zmeny výkonu spôsobu advokácie od 01.06.2019 advokátom, ktorého má záujem splnomocniť na jeho zastupovanie v predmetnom konaní. Uznesením Okresného súdu Žilina č.k. 32C/19/2019-53 zo dňa 28.05.2019 bola žalovanému poskytnutá nová lehota na podanie vyjadrenia k žalobe a to do dňa 10.06.2019. Predmetné uznesenie si žalovaný prevzal dňa 29.05.2019 (doručenia na č.l. 56 spisu) a dňa 10.06.2019 (tzn. v lehote určenej súdom) bolo Okresnému súdu Žilina doručené vyjadrenie žalovaného, vrátane jeho príloh (uvedené prílohy tvoria súčasť súdneho spisu na č.l. 60-126; potvrdenie o odoslaní podania žalovaným na č.l. 127 spisu a doručenia o prijatí podania s prílohami okresným súdom na č.l. 128-132 spisu).

38. Z opísaného je zrejmé, že argument o procesnej pasivite žalovaného neobstojí, keďže k doručenia vyjadrenia žalovaného došlo v medziach, ktoré predpisuje zákon. Následnou výzvou okresného súdu boli už len odstraňované nedostatky týkajúce sa plnomocenstva žalovaného (plnomocenstvo neobsahovalo osvedčovací doložku).

39. Ďalej, pokiaľ ide o opodstatnenosť žalobcových tvrdení o nezákonnosti uznesenia o predĺžení lehoty na podanie vyjadrenia vydaného vyššou súdnou úradníčkou, ktorá ho mala vydať bez poverenia sudcu, odvolací súd upriamuje pozornosť žalobcu na relevantný právny rámec - zákon o súdnych úradníkoch, z ktorého vyplýva, že vyšší súdny úradník v civilnom procese koná na základe poverenia sudcu, a to vo vymedzenom okruhu vecí podľa rozvrhu práce alebo v určitej veci. Poverenie je súčasťou rozvrhu práce alebo súčasťou spisu. Vyšší súdny úradník v civilnom procese vykonáva aj prípravu rozhodnutí pre sudcu (§ 7 písm. g) zákona o súdnych úradníkoch). Odvolací súd nahliadnutím do Rozvrhu práce Okresného súdu Žilina na rok 2019 č. SprR 803/2019 v znení jeho dodatkov, ktorého úplné znenie je prístupné na webovej stránke Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, zistil, že v rozhodnom čase bola v súdnom oddelení 32C zákonnou sudkyňou JUDr. Marcela Dolníková Žabková LL.M. (nie JUDr. B. W., ako sa mylne domnieval žalobca) a vyššou súdnou úradníčkou JUDr. O. C.. Rozsah pôsobnosti konania vyššej súdnej úradníčky v súdnom registri 32C je pritom v rozvrhu práce okresného súdu vymedzený ako oprávnenie „konať vo veciach, ktoré jej budú predložené zákonným sudcom na vykonanie príslušného úkonu, prípadne vypracovania návrhu rozhodnutia skutkový a právny rozbor vecí alebo na konanie a rozhodovanie podľa § 5 ZoSÚ, alebo na rozhodovanie v rozsahu stanovenom v § 6 ZoSÚ“.

40. Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ vyššia súdna úradníčka vydala uznesenie, ktorým určila žalovanému novú lehotu na podanie vyjadrenia, konala tak v súlade s jej zákonnými právami a povinnosťami, ktoré sú zároveň presne vymedzené aj v rozvrhu práce okresného súdu. K námietkam žalobcu o neexistencii individuálneho poverenia pre vyššiu súdnou úradníčku na vykonávanie konkrétnych úkonov, je potrebné poukázať na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 10/2019 z 30. januára 2019, v ktorom sa vysporiadal s ne/existenciou individuálnych poverení pre vyšších súdnych úradníkov, keď v bodoch 78 a 79 uviedol: „Pokiaľ ide o rozhodnutia vydané vyšším súdnym úradníkom ako zamestnancom súdu, tieto vždy vychádzajú z príslušného poverenia, ktoré nemusí byť iba individuálne, ale môže byť súčasťou rozvrhu práce toho-ktorého súdu na konkrétny rok (§ 3 ods. 5 zákona č. 549/2003 Z. z.). Vzhľadom na uvedené považuje odvolací súd aj námietky žalobcu o neexistencii individuálneho poverenia pre vyššiu súdnou úradníčku v súdnom spise sp. zn. 32C 19/2019 za neopodstatnené.“

41. Obdobne bez akejkoľvek právnej relevancie ostávajú (opakované) úvahy žalobcu týkajúce sa „nezákonného a nesprávneho“ postupu exekučného súdu a súdneho exekútora v exekučnom konaní, a to vzhľadom na nemožnosť odvolacieho (i prvoinštančného) súdu v predmetnom konaní preskúmať zákonnosť exekučného konania, príp. postup súdneho exekútora a priebeh samotnej exekúcie. Kauzálna príslušným na rozhodovanie v exekučnom konaní je exekučný súd podľa osobitného predpisu (zák. č. 233/1995 Z.z.), ktorý preskúmava návrh na vykonanie exekúcie a jeho oprávnenosť, vydáva poverenie na vykonanie exekúcie, rozhoduje o zastavení exekúcie, prípade vykonáva ďalšie oprávnenia voči súdному exekútorovi. Odvolací súd nedisponuje právomocou meniť alebo rušiť rozhodnutia vydané v exekučnom konaní, nemôže ani naprávať prípadné chyby alebo nedostatky priebehu exekúcie, a taktiež nemôže ani - z hľadiska hmotného práva - preskúmať právny vzťah účastníkov exekučného konania. To znamená, že v danom konaní je neopodstatnenou odvolacia námietka žalobcu, podľa ktorej exekúcia prebehla nezákonne a odvolací súd by nemal rešpektovať jej závery.

42. Pokiaľ žalobca nepovažoval za preukázané, či pohľadávku v rámci exekučného konania uspokojil práve žalovaný, túto skutočnosť odvolací súd, zhodne s názorom okresného súdu, považoval za preukázanú. Z dokazovania vykonaného okresným súdom totiž vyplýva, že pred splatnosťou časti kúpnej ceny bol žalovanému doručený príkaz na začatie exekúcie zo dňa 24.05.2018, ktorým súdny exekútor žalovanému ako dlžníkovi povinného (žalobcu) prikázal, aby poukázal na účet súdneho

exekútora dotknutú sumu nároku povinného (č.l. 125 spisu) a dňa 31.05.2018 bola zo strany žalovaného na účet súdneho exekútora poukázaná suma 56.439,35 eur (č.l. 126 spisu).

43. V súvislosti so zamietnutou časťou žaloby o zaplatenie 2.260 eur, odvolací súd primárne poukazuje na bod 6.3 dotknutej kúpnej zmluvy, v ktorom je výslovne uvedené, že predávajúci (žalobca) týmto bezodplatne prevádza na kupujúceho (žalovaného) celý projekt, vrátane projektovej dokumentácie, ktorá bola podkladom pre vydanie stavebného povolenia.

44. Odhliadnuc od uvedeného, žalobca skutočne nepreukázal osobitný záväzkovo-právny vzťah medzi ním a žalovaným, od ktorého by si žalobca mohol svoj nárok - dohodu o vypracovaní projektovej dokumentácie k realizácii napojenia inžinierskych sietí, prípadne parovodu, uplatniť.

45. Následne neobstoí ani odvolanie žalovaného.

46. Z bodu 5.2.3 kúpnej zmluvy vymedzujúceho splatnosť časti kúpnej ceny vo výške 50.000 eur je evidentné, že odkladacia podmienka bola viazaná výlučne na právoplatnosť skončenia konania a preto dovolanie, podané žalobcom proti potvrdzujúcemu rozhodnutiu krajského súdu, nemá vplyv na odloženie splatnosti.

47. Taktiež námietky žalovaného vo vzťahu k zapísanej poznámke na LV nekorešponujú textu určujúceho zmluvného dojednanie, nakoľko splatnosť tejto časti kúpnej ceny bola viazaná (v prípade podania žaloby sponchybujúcej vlastníckeho práva kupujúceho k pozemkom) práve a len na právoplatnosť skončenia súdneho konania a nie na okamih výmazu poznámky z listu vlastníctva. Z tohto dôvodu sú námietky žalovaného vo vzťahu k zapísanej poznámke nedôvodné a zjavne účelové.

48. Čo sa týka odvolacej námietky žalovaného o neprihliadnutí na ním vznesenú hmotnoprávnu námietku, okresný súd ju s poukazom na ust. § 153 ods. 2 CSP vyhodnotil ako neuplatnenú včas, keď žalovaný neuviedol žiadne relevantné dôvody, ktoré by mu bránili uplatniť hmotnoprávnu námietku ešte pred vytyčením pojednávania na deň 26.07.2021 a nie až 22.07.2021 (cca 1,5 pracovného dňa pre týmto pojednávaním).

49. Opísaný záver okresného súdu zodpovedá procesným okolnostiam súdnej veci. Žalovaný skutočne nedoložil žiadne závažné dôvody, pre ktoré nemohol uvedenú hmotnoprávnu námietku uplatniť okamžite, ako mal o tejto vedomosť. Poukazovanie na dĺžku konania okresného súdu sa javí ako nenáležité, obzvlášť v súvislosti s vplyvom epidemiologickej situácie súvisiacej s ochorením COVID-19, ktorá súd v nariaďovaní pojednávania obmedzovala. Náležite i žalovaný uvádza, že je na úvahe súdu, či sudcovskú koncentráciu konania v konkrétnom prípade uplatní alebo nie, t.j. ide o diskrečné oprávnenie súdu, nie o povinnosť jej aplikovania, avšak i súd má povinnosť zodpovedajúcim spôsobom posúdiť a vyhodnotiť prípustnosť a včasnosť uplatnených prostriedkov procesnej obrany/útohu a to s ohľadom na okolnosti konkrétneho prípadu. Východiskovými bodmi, od ktorých súd odvodzuje svoje rozhodovanie sú rýchlosť a hospodárnosť konania. V súdnej veci je nepochybné, že žalovaným včas neuplatnená hmotnoprávna námietka, týkajúca sa vzniku prípadnej škody žalovanému konaním žalobcu (znížením tržieb z predaja bytov v bytovom dome, zdržanie výstavby a kolaudačného konania a pod.) by si vyžadovala nariadenie ďalších pojednávani, ako i vykonanie ďalších úkonov súdu.

50. Možno preto uzavrieť/zhrnúť, že odvolacie námietky vymedzené žalobcom i žalovaným, ktorými je odvolací súd viazaný, neboli dôvodné a odvolací súd nezistil ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré prihliada z úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP), preto krajský súd v meritórnej časti potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny.

51. Žalobca a žalovaný síce odvolaním napadli rozsudok okresného súdu aj vo výroku o trovách konania, ale výlučne v súvislosti s nimi tvrdenu nesprávnosťou rozhodnutia vo veci samej. Nadväzne, potvrdenie rozhodnutia v meritórnom výroku zakladá vecnú správnosť (pre viazanosť odvolacieho súdu konkrétnymi odvolacími dôvodmi - § 380 ods. 1 CSP) aj od neho závislého výroku o náhrade trov konania. Len na okraj krajský súd dopĺňa, že okresný súd náležite aplikoval zásadu pomerného úspechu v spore (§ 255 ods. 1 CSP).

52. Vyššie opísaným procesným okolnostiam - neúspech oboch sporových strán v odvolacom štádiu konania - zodpovedá sumárny výrok o nepriznaní náhrady trov žiadnej zo sporových strán (§ 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP).

53. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolanie možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k niektorej z uvedených väd. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť zastúpenia advokátom neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.